

EDINOST

Vrhaja vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: Ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Dopisi naj se pošiljajo na: Uredništvo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Kodina. — Lastnik: Konciski list „Edinost“. — Tisk: Tiskarna „Edinost“, vpisane zadruge z omejenimi poročili, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57. — Naročnina znaša: Za celo leto K 31-20, pol leta K 16-60, tri mesece K 7-80, za nedeljsko izdajo za celo leto K 6-20, pol leta K 3-60.

Posamezne številke po 8 vin., zastarele 10 vin. Oglasi se računajo na milimetre v širini ene kolone. Cene: oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin; esmirnice, zavlahe, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov mm po 30 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnjaja vrsta K 2.—. Mali oglasi po 6 vin. beseda, najmanj pa 60 vin. Oglase sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plača in toži se v Trstu. Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ul. sv. Frančiška As. št. 20. Poštnobrannični račun št. 841.632.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 10. (Kor.) Uradno se razglša:

Nobenih posebnih dogodkov.

Nacionalni generalnega štaba. NEMSKO.

BEROLIN, 10. (Kor.) Veliki garni stan javlja: Zaprta bojšča. — Armada kraljevice Rurke: Angleski poizvedovalni sunki se nadaljujejo. Močnejši oddelki so napadli južno Moschy; pri odbitju sunka smo napravili ujetnike. Zvečer na več krajev povečan topovski ogenj. — Armada nemškega cesarjevega Severno Reimsa so napadale čete prodre v sovražne jarkove in ujele več mož. Zvišano bojno delovanje na obeh straneh Ornesa. — Armada vojvode Albrehta: Severozapadno in zapadno Clamonta zvečer živahno topovsko streljanje Francozov. Po večurni topovski pripravi so izvršili močni sovražni oddelki popolno napad na sovražne postojanke med Avenylerjem in Badonylerjem in so prodri deloma v naše sprednje postojanke; vsled naših protisunkov se je sovražnik umaknil v svoje izhodne postojanke. Viremberske napadalne čete, nasavski deželni bramborci in metelki plamen so pri sunku v francoske postojanke jugozapadno Markkircha ujele enega oficirja in 36 mož. — V obeh zadnjih dneh smo sestrelili 28 sovražnih letal in en privezen balon. Lovska skupina Boelcke je sestrelila 200. nasprotnika. Na drugih bojščah nič novega. Prvi generalni kvartirmeister pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 9. (Kor.) Pri Crveni steni smo ujele več Francozov, pri Makovu več Angležev. Zaprta, Černe, v okolici Moglene in med Vardarjem in Dojranskim jezerom od časa do časa povečan topovski boj na obeh straneh fronte. V predzemlju južno izvila Strume, severno Tolbaskoga jezera in pri Belasici je razgleda naša artilerija več angleških poizvedovalnih oddelkov. V Dobrudži premirje.

TURSKO.

CARIGRAĐ, 9. (Kor.) Iz glavnega štaba se poroča: Palestinska fronta: Topovsko delovanje narasčajo srditosti na vsej fronti. Saški sovražniki pri Nebi Salehu in Tel Azuru so bili odbiti. V zalivu Adalije so potopile naše baterije en sovražni stražni parnik (1000 ton), ki je bil oborožen z več topovi.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijanska poročila.

9. marca. — V gorovju med Adizo in Fivao večerjajo povečano topovsko delovanje. Obstreljavali smo z uspehom sovražne čete in delavska mesta na planoti Fouzeze. Sovražna artilerija se je borila z veliko srditostjo z našo v okolici Montella. Na ostali fronti le neznatno bojno delovanje. Severozapadno Grappe so napadle naše patrulje sovražnika z ročnimi granatami.

Lord Cecil o možnosti japonskega posredovanja.

LONDON, 9. (Kor.) Glasom poročila Reuterjevega urada je izjavil lord Robert Cecil pri nekem razgovoru med drugimi:

— Kot neodvisna, suverena država, bo napravila Japonska vse korake, ki ji hsmatra za pravilne. Nikakor ne bi bil presenečen, ako bi smatrala Japonska z ozirom na dogodke za zadržano, da odpošlje v svojem interesu in interesu svojih zaveznikov čete, da prepreči germaniziranje Sibirie. Javnost se nikakor ne zaveda, kako resno je preobvladovanje s strani Nemčije. Odobraval bi jo popolnoma, ako bi nastopala Japonska kot odposlanec alijantcev. Javna pozornost je obrnjena posebno na to, ali bo Nemčija zamogla dobiti iz Ukrajine živil ali ne. Ne vem, ali bo zmogla za to. Njena politika ni nič drugega, kakor ogromni načrt svetovne osvojitve. Poglejmo samo na zemljevid, kaj je že storiła. Osvojila je baltske province že do Petrograda. Kar se tiče Finske, je odposlala čete na Alandske otoke in sklenila s Finci dogovor, ki podreja finsko politiko vladni Nemčije. To prepriča Nemčiji dejanski vsi rusko obal Vzhodnega morja in dovoljuje Rusiji dohod od morja le se v Arhangelsku in ob Murmanskem obali. To je Nemčiji dejanski izvedla. Poglejmo sedaj proti jugu. Nemčija je zasedla Odso ali jo bo vsaj kmalu in je obenem vztrajala na tem, da se vrnejo Turčiji vsa pristanišča v Črnem morju. Namen Nemčije pri tem je, da nadomesti bagdadsko železnico z novo črto na vzhodu preko Kavkazije in severne Perzije, pri čemer je bila vedoma ali nevedoma podpirana od boljševikov. Tudi Armenici so vsled mirovne pogodbe z Rusijo izdani. Pred kratkim smo odposlali manjši vojaški oddelček, ki naj bi prodrl preko mesta Baku v Kavkazijo, toda to akcijo so preprečili boljševiki sporazumno z

Nemčijo in Turčijo. Dva ali tri tedne so bili ti oddelki tamkaj, toda brez vsake zveze, ker je bila brzobajna zveza z Tiflisom razrušena. Zemljevid kaže, kakše strahovite načrte ima se Prusija. Načrt uničenja Francije se je ponesrečil. Toda Nemčija vztraja še vedno pri načrtu osvojevanja na vzhodu. Vse besedičenje o gibanju v Nemčiji z demokratično smerjo je neverjetno, kajti sedaj gospodari še vedno voljo nad narodom. Ali obstoja še kak vzrok, ki naj bi oviral Nemčije, da prične prodiranje v Sibirijo. Ni ga! Prešli smo poročilo, da so nemški ujetniki tamkaj organizirani in da je bil tjakaj odposlan poseben ruski general. Tudi v slučaju, ako bi bila vest neresnična, jo je treba vendar upoštevati. Nastopali bi naravnost zločinski, ako ne bi napravili vse korake, da izjalovimo ta načrt Nemčije. Mislim, da bi bilo dobro, ako bi zahtevali pomoč japonskega zaveznika pri stvari, kjer bi zamogla pomagati le ona.

Minister je izrazil tekot svojega nadaljnjega govora zahvalo Anglije Japonski za številne zveste službe na suhem in na morju. Govornik je prebrčal, da bi Japonska v slučaju, ako bi bila pozvana, naj pomaga Rusiji proti Nemčiji, takoj izpolnila svojo dolžnost.

Revolucija v Rusiji.

PRESELEITEV BOLJŠEVIŠKE VLADE IN PETROGRADA V MOSKVO.

PETROGRAD, 9. (Kor.) Od Lenina podpirani odlok naznanja uradno premešitev državnih uradov iz Petrograda in ukazuje sovjetskimi komisarjem, naj danes odstopijo v Moskvu. Ljudski komisar za javni pouk ostane v Petrogradu kot zastopnik vlade in dobi izredne pooblastilne. Uradna organa »Izvestija« in »Pravda« izideta jutri zadnjikrat v Petrogradu in se preselita istokot v Moskvu. Jutranji listi poročajo, da je vsled nasprotov v mnogi v sovjetu ljudskih komisarjev glede vojne in miru Trocki podal svojo demisijski kot komisar za zunanje stvari. Njegov namestnik je njegov pomočnik, izseljenec Čičerin. Listi poročajo, da je dovolila vlada bivšemu velikemu knezu Mihajlu Aleksandroviču, ki ga je doletel car Nikolaj pri odstopu za državnega regenta in je bil dosedaj interniran v svojem domu, popolno prostost.

Vsled pomanjkanja goriva in kuriva je bil danes v Petrogradu ustavljen poštinski železniški promet.

Spor med Leninom in Trockim.

PETROGRAD, 8. (Kor.) Na sedmi periodični skupščini boljševiške stranke je imel Trocki govoro o vojni in miru, tekot katerega je naglašal, da je odstopil kot komisar za zunanje stvari.

LONDON, 9. (Kor.) Vsled vpliva Lenina se je zmanjšalo bojažljivost boljševikov. Ljudstvo uvaja, da je nemogoče nadaljevati vojno. Izpraznjenost Petrograda se naglo nadaljuje. Prebivalstvo je še vedno prepričano, da bodo Nemci zasedli mesto.

Radko Dimitrijevič v ameriški službi.

AMSTERDAM, 10. (Kor.) Kakor poroča neki tukajšnji list, odide bivši bolgarski general Radko Dimitrijevič, ki je bil poprej v ruski službi, v Združene države, kjer je dobil po posredovanju ameriškega poslanika v ameriški armadi jako visoko mesto.

Mobilizacija na Japonskem.

AMSTERDAM, 10. (Kor.) Glasom nekega tukajšnjega lista poroča »Morningpost« iz Tokija, da je Japonska vabila dne 5. t. m. v poklicala pet letnikov mornarice.

Cesarica Zita poročila.

DUNAJ, 10. (Kor.) Cesarica Zita je danes ob 10.40 dopolne v Badnu srečno povila princa. Cesarica in princ se počutita dobro.

Govor dra. Lamasche a sporazumen mir in za pravico avstrijskim narodom.

V članku o gosposki zbornici, ki nam ga je cenžura zaplenila od prve do zadnje besede z naslovom vred, smo povedali, kako so tisti visokorodni in plemeniti gosposke besneli proti nemškemu učenjaku in prosvetljenemu možu, profesorju dru. Lamaschu, ker jim je srčno povedal v lice nekoliko grenkih resnic glede pogubnosti njihovega početja proti avstrijskim narodom in z ozirom na sedanje svetovne dogodke. Ta znamenit govor se je glasil:

V današnji dolgotrajni razpravi so se obravnavala najvažnejša vprašanja zunanje in notranje politike, in sicer časih na način, ki za dosego cilja, katerega imamo vsi pred očmi, za dosego miru, ni pospešil. (Oho!) Zato in zlasti z ozirom na današnji prvi govor se oglašam v debati tudi jaz. — Dr. Pattajev govor sem z ozirom na njegovo siljano govorniško obliko občudoval tudi jaz, z njegovo vsebino se pa na noben način ne strinjam.

Prejeto je začutili, da se je stvar začela zaupati. Če bi hotel še dalje posredovati, bi najbrž zahteval Miranov, da naj papirje priloži preiskovalnim spisom gospe Kavečino. Tako bi potem prišla najbrž grofica Miranova in marki de Brenaz drug poleg drugega na zatožno klopo. Če bi pa stvar popolnoma prepuštil temu bivšemu predstojniku »tretjega oddelka«, bi bilo od tega besnega politika, katerega je tako popolnoma obvladovala mržnja, in od tega sopraga, ki se je čutil izpostavljen zasmehu, pričakovati prav gotovo kakega mrkega, tragičnega maščevanja.

Toda naj se zgodi, kar hoče... toliko je bilo jasno prefektu, da bi bodoče dogodke mogel le še bolj zapletiti, da pa bi jih nikakor ne mogel zadržati. Miranov je vedel vse, in kdo bi mogel za državati, da ne bi storil, kar bi hotel? Bolje je torej, da stori čisto sam vse, kajti tako vsaj ne pride do francoske sodišča v nevšečni položaj, da bi znala biti prijateljski vladni ali prestrega ali pa preprizanesljiva.

Torej naj si obdrži papirje, in vrag naj ga vzame, — si je dejal prefekt sam pri sebi.

Govoril je nadalje čisto ravnodušno in vsakdanje. Malomarno je izrekel besede »pomirjenje...« »pozaba...« in je menil, da bo stvar pač treba ustaviti. Miranov je razumel in je namenoma zelo počasi zlagal papirje v svojo listnico. Njegovo vedenje je očividno hotelo reči: — Ne smatram vas za izdajalca! Pogovor je bil končan... gospoda sta se poslovila.

Prefekt je spremljal grofa do praga svoje predsobe, kjer sta se z ledenohladno vlnudnostjo poklonila drug drugemu; niti prefektu niti grofu ni prišlo na um, da bi si podala roke.

(Čujte, čujte!) Bil je to govor zastopnika rensko-vestfalske teke industrije. (Živahno ugovarjanje in klici: Oho!)

Avstrijsko ljudstvo s tem govorom ne soglaša. (Ugovori.) Gospoda moja, vi predstavljate takoj imenovano družbo, ne predstavljate pa avstrijskega ljudstva. (Vi tudi ne!) Jaz čutim z ljudstvom. Gospod Pattaj je zastopnik tistih avstrijskih odlagalcev nemške »Domovinske stranke«, ki je res tudi poizkušala, prirediti na Dunaju shode... (Dr. Pattaj: Sijajno so se obnesli!), toda ti poizkusi so se vsled velikega odpora, ki so ga vzbudili med dunajskim prebivalstvom, kmalu opustili. (Dr. Pattaj: Nobenega odpora ni bilo, samo časopisje jih je zamočalo!) Če bi se dr. Pattaj le enkrat peljal na električni železnici, bi lahko videl, da nazori, ki jih tu zastopa, niso nazori avstrijskega prebivalstva. (Medklici.)

Kar se tiče predložene resolucije same, sem jo z veseljem podpisal tudi jaz, ker se z njejimi temeljnimi mislimi popolnoma strinjam: Prvič se strinjam z željo po trajnem, čistem, varnem in skrajnejšem miru; ravno tako z zahvalo in zaupno grofu Czerninu, kakor tudi z izjavo, da moramo ostati v zvezi z Nemčijo in izpolniti naše zavezniške dolžnosti. Zaupanje v grofa Czernina je za vsakogar ob sebi umljivo, kdor želi skorajšnjega konca strašne vojne, kajti razen našemu cesarju in junstvu naše armade kakor tudi poiztvovalnosti našega prebivalstva, ki že toliko časa potrpežljivo prenaša najstrašnejše pomanjkanje, se imamo zahvaliti grofu Czerninu, da smo se približali miru in da je treba morda samo še pametnega in hitrega sklepa, pa bomo mogli utrgati zlati sad miru. Samo ena nevarnost, ki so se je dotaknili večinoma vsi predgovorniki, nam preči od vzhoda: nevarnost, da se nam nereda, duh anarhije od tam razširi tudi k nam. Toda te nevarnosti ne bomo odvrnili v Rusiji ali v Ukrajini; pobljati jo moramo vlastni deželi, s tem, da izpolnimo upravičene želje prebivalstva, damo narodnostim, ki so se zbudile, pravico do samovladja ter tako nezadovoljnosti izpodbijemo tla in damo ljudstvu kolikor mogoče to, do česar ima pravico, kruh, mir in priročnost za mirno delo.

O vzporedbi Trsta in Strassburga moram reči, da ne spadata baš v eno vrsto. Trst je za Avstrijo življenjski pogoj, Strassburg pa za Nemčijo zelo dragoceno, zelo lepo mesto kakor mnogo drugih. Tvegal bi celo stavek, da je Trst v avstrijskih rokah za Nemčijo važnejši, nego Strassburg v nemških rokah. Pa bodi temu kakor hoče, mi smo dolžni, da branimo Strassburg in ohranimo posest nemške države. Iz tega pa ne izhaja, da bi bili dolžni, s svojimi močmi pripomniti, da bi se ustavilo stanje, ki je obstajalo v Alzaciji-Loreni pred vojno, ohranilo tudi v bodoče. (Ugovori.) Če bi mi mogel pod pogostim, da gostane Alzacija-Lorena samostojna zvezna država z vsemi dotičnimi pravicami in z ustavo, izpolnijo prebivalstvo svobodno izbire, potem za nas ni nobenega razloga, da bi vojno zato nadaljevali, da ostane Alzacija-Lorena državna dežela s pretežno rusko upravo (živelec ugovor) in kažejo se znamenja, da bi se nasprotna stran s tako rešitvijo zadovoljila. V meniju entente so se v tem oziru izvršile velike izpremembe. O razklopljenju se sedaj v raznih izjavah, posebno z angleške in ameriške strani, ne govori več. Lloyd George sam je govoril le o rekonsolidaciji glede Alzacije-Lorene in v prejšnjih govorih je — vsakekar v nejasni zvezi — rekel, da alžsko-forensko vprašanje ni nikako teritorialno vprašanje. Tudi Wilsonove zadnje besede se morejo v tem smislu umeti.

Posebno z ozirom na naše razmere bi se tak rešitev: samostojna zvezna država Alzacija-Lorena, zelo skladna z našimi užitki. Kajti tudi naša dolžnost nam velja, da damo posameznim narodom v Avstriji večjo mero samovladja. Samo na ta način bomo naše razmere konsolidirali. Beseda grofa Czernina o varstvu predvojne stanja je časopisje v deželah entente priobčilo žal v Reuterjevih potvorbah in bilo bi nad vse želeli, da bi se te besede ponovile na način, da jih v bodoče ne bi bilo več mogoče popačiti.

Takimenovalni zmagoviti mir, za katerega se vnama dr. Pattaj, bi bil le gnil mir. (Ugovori.) Bil bi le premirje pred še silnejšo in groznejšo vojno. Za tak mir narod niso prešli svoje srčne krvi. (Ugovori in medklici.) Plačilo, katero pričakujejo narodi, je trajen, varen mir, ki more temeljiti edino le na spravi narodov. Velika zaslug našega cesarja je, da je kot prvi sprejel po papežu izrečeno načelo sporazumnega miru, načelo miru z vzajemno razorožbo. S tem si je pridobil naš cesar simpatije in spoštovanje v vseh deželah, tudi v nevtralnih, in kakor znamenja kažejo, celo med sovražniki. Zal mora govornik na podlagi lastnih izkušenj v neki nevtralni deželi kontrastirati, da goje tam v nasprotju z velikimi simpatijami in občudovanjem do našega cesarja nasproti grofu Czerninu precejšnjo nezupnost. (Medklici.) Go-

počasni zlagal papirje v svojo listnico. Njegovo vedenje je očividno hotelo reči: — Ne smatram vas za izdajalca! Pogovor je bil končan... gospoda sta se poslovila.

Prefekt je spremljal grofa do praga svoje predsobe, kjer sta se z ledenohladno vlnudnostjo poklonila drug drugemu; niti prefektu niti grofu ni prišlo na um, da bi si podala roke.

— Maščeval se bom!... Kaznovati jih bom! — je govoril grof Miranov sam pri sebi, ko se je s svojima ukrajinskima dirkačema v silnem diru po avenue des Champs Elysees vozil domov.

Vkljub precej hudemu mrazu se je grof vozil v odprtem vozu in je vodil konje same. Noge je imel pokrite s čudovito lepo medvedjo kožo, okoli ram pa je nosil sobolji ovratnik. Bilo je okoli poldneva in bil je mračen, siv decembrski dan, in nekak tu-robnost je vladala vsenaokrog. Toda vse to nikakor ni vplivalo na strastno razburjeno grofovo dušo. Zunanji vtiski niso mogli niti zmanjšati niti povečati divje boli tega človeka; niso prodrli do njegove duše. Oziral se je okoli sebe, ne da bi videl kaj. V njegovo notranjo bol se ni primešaval niti najmanjši sled ginjenosti, čisto nič sočutja s samim seboj, ki tvori polovico človeškega trpljenja in si

vornik se je trudil, da bi to sodbo o grofu Czerninu kolikor mogoče popravil, a ni dosegel popolnega uspeha.

V inozemstvu se tolažijo s tem, da v monarhični državi zunanje politike ne vodi minister, marveč vladar, in kakor rečeno, ravno do našega vladarja imajo največje zaupanje, ki je v prvi vrsti zasnovano na činu milosti, ki vsekakor v Avstriji na eni strani ni našel zadostne hvalečnosti, na drugi pa ne zadostnega uzmovanja.

Obžalovati moramo, da pogovora med Ameriko in Avstrijo vzile temu, da je bil izšel iz Avstrije, ne nadaljuje Avstrija, marveč Nemčija. Zadnji govor grofa Hertlinga kaže vsekakor v smeri miru zelo velik napredek, ravno tako kakor zadnji Wilsonov govor. Zdi se, da se je Amerika še-le sedaj zavedala, kako velikim težavam se izpostavlja, če resno stopi v vojno in ima kakor se zdi tudi gotove skrbi, da ne bi boljševiski val segel celo v Ameriko, kjer so nasprotja med bogatimi in reveži še ostrejša nego drugje. Zato skuša tudi okreniti. Če v sedanjem trenutku odbijemo ponudbo Amerike, bo trajala vojna še leta. Na oni strani je Amerika, ki edina more napraviti mir, tu pa Avstro-Ogrska pod vodstvom našega cesarja, ki mu vsi narodi zaupajo in ga spoštujejo.

MI na severu...

Iz ponemčenega ozemlja pišejo »Slov. Narodu«: Mi na severu smo otroci matere Slovenije, ki smo odšli iz ožje slovenske domovine v severne kraje na ozemlju nekdanje slovenske vojvodine Korotanske. Mi smo v službah tujih priseljencev na slovenski grudi. Mislimo namreč, da še s tem ni postala slovenska zemlja tuja last, dasi je prišla v tujo oblast. Mi možki delamo v premogovnikih, rudnikih, tvornicah, pri visokih pečeh, me ženske pa skrbimo za udobnost naših gospodarjev tujece, povsod smo, kjer je treba bistrilj glav in pridnih rok, brez katerih ne morejo biti podjetja tujece. Mi se trudimo, da naša zemlja dajaj tujece svoje bogastva, dočim nam more jedva nuditi grob. Z desetletja traja, da trumoma hodimo na sever in nas je tukaj že velika množica.

Mi smo si izračunali, da je pri ljudskem štetju l. 1910. bilo nas od vsega domačega pristnega prebivalstva v sledečih mestih z lastnim statutom, oziroma v političnih okrajih navzočih, toda pristojnih v občine v ožji slovenski domovini — v oklepajih so navedeni uradni podatki iz leta 1910. o nas, ki smo mogli in smeli priznati slovenski kot svoj občevelni jezik — in sicer:

Bistrsko (Pustertal): Lienz 695 ali 2'12% (7 ali 0'02%);

Koroško: Celovec mesto 8185 ali 29'79% (1779 ali 6'47%), Spital 2472 ali 5'04% (66 ali 0'13%), St. Vid 5249 ali 9'98% (285 ali 0'54%), Volšperk 4497 ali 10'25% (1902 ali 4'33%);

Lunjsko (Lungau): Tannweg 167 ali 1'19% (nič); Stajersko: Gröbming 375 ali 1'19% (23 ali 0'07%), Lienz 819 ali 3'10% (nič), Murau 767 ali 2'83% (18 ali 0'06%), Jundenburg 4021 ali 6'20% (397 ali 0'61%), Leoben 7540 ali 12'91% (199 ali 0'31%), Bruck 2530 ali 5'81% (144 ali 0'33%), Murzschlag 2157 ali 5'25% (39 ali 0'09%), Tercj Gornje Stajersko 18209 ali 6'12% (820 ali 0'27%); — Gradec mesto 20290 ali 14'60% (1140 ali 0'82%), Voitsberg 3496 ali 8'73% (204 ali 0'50%), Gradec okolica 9190 ali 9'17% (389 ali 0'38%), Weiz 1147 ali 1'77% (140 ali 0'21%), Hartberg 317 ali 0'59% (1 ali 0'00%), Lonč 4283 ali 8'35% (269 ali 0'52%), Lipica 6690 ali 10'29% (3525 ali 5'42%), Radgona 3340 ali 9'27% (3290 ali 9'10%), torej Srednje Stajersko 49967 ali 7'93% (8962 ali 1'42%).

K nam smo tudi prišli še Srbo-Hrvate iz Istre in Dalmacije, toda teh je tako malo, da jedva pridejo v poštev. K nam pa niso prišli Slovenci in Srbo-Hrvate iz Ogrske, Hrvatske in Bosne. V radgoneskem okraju je mnogo ogrskih Slovencev, skoro 3000. Zelo mnogo nas je takih, ki smo v svoja bivališča tudi pristojni.

Kakor je videti, nas je veliko več nego je Nemcev na Kranjskem in Primorskem, toda kakšne pravice imamo! Mi nimamo nič, niti božja beseda se nam ne oznanjuje v materinem jeziku, o slovenskih šolah sploh govora ni. Pri težkem telesnem delu živimo v strašnih duševnih mukah, ker čutimo grozno ponižanje, da ne moremo biti ljudje z vsemi atributi osebne suverenosti. Mi se začnemo zavedati, dasi jo ima še tuje v oblasti, in vest nam pravi, da nekaj moramo ukreniti. Mi hočemo z delom svojih glav in rok osvoboditi sebe in našo zasluženo slovensko grobo, pri čemer računamo na pomoč naših slovenskih bratov in sester na jugu. Nas je v resnici več nego navedene številke kažejo; kajti nekega dne tudi nemi se izpregovore, svesti si svoje človeške dostojnosti, zlomijo verige ter si priborijo zlato svobodo.

Z velikim zanimanjem zasledujemo zmagoviti pohod velike za nas resilne ideje: samoodločbe vseh narodov, katerega nam ustvari nove oblike

daje duška z ihtenjem in solzami. Bol grofa Miranove je nalikovala boli divje zveri: pretvarjala se je v divjo jezo, v neukrotljivo hrepenenje, da se maščuje za svojo muko in izlije vsa svojo mržnjo na ono, kar je doslej ljubil in kar naj bi izgubil sedaj.

Eno uro sem je sovražil Nadjo. Odkar je videl ime svoje žene v dvomljivem stiku z imenom markija de Brenaza, mu je postala ogabna in zopna. Kakšni so odnosi! med Nadjo in markijem, mu ni bilo mar niti najmanjše. Naj bi bil ljubavni ali politični... to ni prav nič zmanjševalo ali povečalo njegove jeze, kajti ono, kar ga je mučilo, ni bila ljubosumnost. Ni si predstavljal Nadje v Hubertovem obliemu, in če bi si bil tudi, bi ne trpel telesno vsled tega. Zadata sta bila v njem edino le ponos in oblastnost. Ta ženska, ki je bila njegova stvar, njegova last, ki jo je iz ničnosti povzdignil v grofico Miranovo, ta ženska ga je osmešila, zasmejovala, izdala!... Imela je druga stremjenja, druge misli, njeno edino veselje ni bilo, da bi bila le njegova, Nikola Feodoreviča lastnina! Držila se je sodelovati z njegovimi sovražniki! Zampala je drugemu človeku, morda ga je celo vzljubila!... Vsaka teh podrobnosti se je zdelo grofu Miranovu tako nezasišljiva, da bi ga resničnost vsega tega ne mogla prav nič bolj razvneti, kot ga je razvne-

srečnega sožitja vsega ljudstva na podlagi asociacije in ne supremacije.

Za svoje sestre in brate robotnik v tujini.

Poziv na Davorin Trstenjakovo sklad

Na občnem zboru Zgodovinskega društva v Mariboru, dne 11. novembra 1917, je predaval društveni tajnik dr. prof. dr. Kovačič o znamenitem slovenskem zgodovinarju, Davorinu Trstenjaku, v spomin stoletnice njegovega rojstva. Koncem jedrnatega predavanja je sprožil govornik misel, da naj ustanovi Zgodovinsko društvo v proslavo tega odličnega rojaka poseben »Davorin Trstenjakov sklad« v povzdigo zbiranja zgodovinskega gradiva in v podporo znanstvenega naraščanja na zgodovinskem polju. Občni zbor je pritrdil z velikim navdušenjem soglasno temu predlogu in danes je Zgodovinsko društvo na delu, da izvede ta važni sklep.

Mnogo je že neodkritih virov naše zgodovine v časovnem, krajevnem, političnem in kulturnem oziru.

Davorin Trstenjak je pisal že l. 1881. v »Kresu«: »Ako hočemo kdaj temeljito zgodovino Slovencev spisati, treba je preje, da se vsestransko obdelajo posebne partije domače zgodovine... Brez znanstvene literature nikdar ne dosežemo veljavnosti pri drugih izobraženih narodih.

Zgodovina naroda je njegova moč. In mi Slovenci smo in hočemo ostati v tem znamenju močni.

Vsled denarnih težkoč si pomaga Zgodovinsko društvo s hudo silo iz leta v leto in le poiztvovalnemu duhu nesebičnih sodelavcev se je zahvaliti, da stojijo danes naši uspehi še na tako visokem stališču.

Zgodovinsko društvo bi pa kljub vsem dosedanjim zaprekam rado še razširilo svoj delokrog. Zato hoče pridobivati novih čilih delavcev in z njimi popolnjevati in nadaljevati stavbo zgodovinskega znanstva, ki jo je začel Davorin Trstenjak.

Tako nam ne bo le dana prilika in možnost z raziskovanjem arhivov napolnjevati zakladnico gradiva za slovensko zgodovino, ampak si bomo obenem tudi vzgajali dobre zgodovinarje izmed vsesilšnikov, ki so se posvetili tej vedi. Zgodovinsko društvo bo podpiralo na poti za dosego svojega namena v prvi vrsti mlade zgodovinarje in bo tudi v tem hodilo za Trstenjakom, ki je imel največje veselje, kadar se mi je posrečilo pridobiti za književno delo kak mlad talent.

Da bomo dosežemo nameravani in zaželeni cilj, potrebujemo vsestranskega zanimanja in naklonjenosti, v prvi vrsti pa izdane denarne pomoči.

Zato kličemo danes vas slovenske može in slovenske žene, da prispevate po možnosti k »Davorin Trstenjakovemu skladu«: z ustanovitvijo tega sklada nam bo mogoče izpolnjevati dokumente naše preteklosti.

Radi važnosti, ki jo bo imel v zgodovinskem oziru Davorin Trstenjakov sklad, smo prepričani, da dobi naš poziv obilo odmeva v vseh zavednih slovenskih srcih in da naraste sklad do višine, ki bo nam vsem v ponos.

Prispevke je pošiljati »Zgodovinskemu društvu« v Mariboru s pristavkom »za Trstenjakov sklad«. Po višini poslanega prispevka postane darovalec: Skladov pokrovitelj, z najmanj 200 K. skladov ustanovnik, z najmanj 100 K. skladov dobrotnik, z najmanj 10 K. skladov podpornik, če plača manj ko 10 K.

»Zgodovinsko društvo« bo imena vseh darovalcev objavilo v »Casopisu« in drugih listih.

tažnik. — Dr. R. Pipuš I. r., družtv. blagajnik. — Dr. Jos. Tominšek I. r. — Dr. Fr. Kovač I. r., ured. — Casopisec. — Dr. K. Verstovšek I. r. — Henrik Schreiner I. r. — Prof. Mat. Pirc I. r. — Ivan Vreže I. r. — Dr. Mat. Slavič I. r.

Domače vesti.

Krekovo slavlje. Velicadno, kakor je velicadno misel edinstva Jugoslovancev, je bila večerajšnja proslava spomina prvobornih za to misel — odredbenico troimenega in troednega jugoslovanskega naroda, dr. Janeza Ev. Kreka. Največje tržaško gledališče, Politeama Rossetti, je bilo prečko za vse ono množico, ki je hotela sodelovati pri tej velepomembni proslavi, in niso bile stotine, ne, tisoči so bili, ki bi se bili radi udeležili, a ni bilo več prostora zanje. Saj je bilo gledališče razprodano že prvi dan, ko so se pričele razprodajati vstopnice. Večera je bilo strmelno ostalo tržaško prebivalstvo, ko je videlo prihajati po Acquedotto vse one množice, posebno pa naše žensstvo v pestrih narodnih nošah, in povpraševalo je začudeno kaj neki pomenijo te množice. Znano nam je, da so se tržaški Nemci obrnili na pristojno oblast, da naj prepove to prireditve, češ da se je bati izredov, a da so dobili odgovor, ki jim je povedal, da smo mi Jugoslovani predostojni, da bi svojo najvišjevo idejo sramotili s pouličnimi izgrezi. Nemškemu voljo je torej temeljito izaljavil njegov zahrbni naklep. Bili so ljudje, ki so morali pričakovati iz italijanske strani kakih neljubih pripljev, toda bili smo prepričani, da je iz pravice tržaškega italijanstva vsled vojnih izkušenj že skoraj docela izginil prejšnji umetni gojeni srj proti našemu narodu, in da ni daleč čas, ko bomo mogli govoriti o medsebojnih spoštovanju. Z italijanske strani nismo pričakovali motivne svojega slavlja, in ga tudi ni bilo. — Spored se je izvajal z vso točnostjo in natančnostjo. Otvoril se je z značilnim Nedvedovim mešanim zborom „Našo zvezdo“, ki ga je izvajal zbor Glasbene Matice pod vodstvom pevovodje Karla Mahkota, kakor tudi vse ostale pevke točke. Nato je, burno pozdravljen, izpregovoril naš državni poslanec dr. Otokar Rybář. Govor, ki ga je mestoma prekinila viharov odobravanje, objavlino v celoti. Po krasno zasnovani in prav tako ustvarjeni zvi slavi — po Monu Jugoslovstva prvobornih jugoslovanskih misli, dr. Kreka, se je uprizaril simbolični prizor „Vstajenice“, ki ga je za to slavlje spisal naš gorški pesnik-rojak dr. Joža Lovrenčič. Ples vili je nastopil naš mlad, nadobudni skladatelj-domaćin Ivan Grbec. Iz neizmernega gorja, iz črne grude grobov vstala je zlati svobodi mati Jugoslavija, ki jo je prilical njen sin, ker je imel vere, da bi gore premikala, ljubezni, da je srca razplamenil, in moči, da je vsa njena sinova priklenil nanjo. Podi polzdravljena, bodi proslavljena. Mati, v svobodi zlati! Marsikomu se je zalesketala solza blažene čudenosti ob teh tako globoko občutenih proroških besedah, ki nam obetajo po stoletnem roblstvu svobodo, zlato svobodo! — Občinstvo je ponovno zahtevalo, da se je dvignil zastor in zopet pokazal končni prizor, ko lakor sneg padla dušiče cvetja na Mater-bralico, kateri se klada boje belih vil. — Po kratkem premoru je sledil drugi del sporeda. Moški zbor je zapel Jenkovo „Molitvo“, ki si ustvaril nas kot listja trave, pol sveta nočarji si sinovom Slave; čuj naši! Pomembnost pesni bi ne bilo mogoče zabrati. Potem pa so prišle naše večne leno „narodne“ slovenske: „Gozdič je že zelen“ in „Prišla je pomlad zelena“, potem srbska „Drugi je dekleko in hrvatska „Igra kolo“. Zadnja se je morala ponoviti. Ženski zbor je nato zapel Dvofakova moravska dnevna „Vodičica“ in „Uletina“, kakor je sledil Ivan Bartol mešan zbor „Dneva nam priplji žare“ s tenorskim solom g. Rusa, a spored se je zaključil z Jenkovim v srce segajočim mešanim zborom „Bože bratinstva“. Spored je bil končan, a občinstvo je obiskalo in plesalo in se ni gnilo s svojih prasterov. Tedaj pa se je oglasila z odra naša jugoslovanska „Lena naša domovina“. Stele in, rekli bi, svoje duše čute, veličastnost trenutka, je občinstvo snovitno poslušalo kot v božjem hramu, in čar, ki ga je obel, se je razveseljele potem, ko je zgorilo v dvorano: „Slovenec, Srb, Hrvat za vvek brat i brate. Vihar navdušenja se je le počasi polagal in prenevali himno „Hel Sloveni“ je občinstvo začelo žvenčati sledilce. Naravnost velimpozantno je bil porzel z vrh stopnišča tja dol na tisočročlavo množico, ki se je razhajala le počasi, Acquedotto je bil poln vse tja dol do konca. Mirno, dostojanstveno, v svojo žanostnem razpoloženju se je razhajalo občinstvo, a vsen in vsakega posameznika je silila iz obraza neka ponosna radost, povzdignjena zavest, da je storil svojo dolžnost, da je sam in do so žnjim vsi ti tisoči s svojo manifestacijo, z manifestacijo svoje trdne, neomajne, nezumljive volje, da hočejo svobodo svojega jugoslovanskega naroda, položiti kamen-kamen na temelj jugoslovanske svetle bodočnosti, katerega je postavil On, ki so se polonili pravkar njegovemu veličemu duhu, naš dr. Krek! — Toliko danes. Obirneje bomo še poročali v prihodnjih dneh.

Vojno — pomožni urad političnega društva „Edinosti“ posluje v prostorih Tržaškega podpornega in bralnega društva v ulici Carintia št. 39, I. nad. na levo, in sicer, izveniši nedelje in praznike, vsak dan od 9 in pol pop. do 12 in pol pop. Ob tem času je urad na razpolago strankam za vsakršna poljsna in sestavljanje vlog v vojnodja kot ukopana. Služabniki so se obračali za njo in nekdo se je sklonil celo čez ograjo na stopničah, da bi jo videl bolje.

Tedaj pa je očividno nekaj počilo v tej nežni ženi, katero sta že cele tedne sem mučila strah in groza. Ne da bi vedela, kaj dela, je planila proti soprogovi sobi. Nadja, ki nikdar ni vstopila v grofovo sobo, ne da bi se dala najaviti prej, je odprla s svojimi slabotnimi rokami orjaškega Seme na in vdrla v grofovo spalnico. Ko je zagledala grofa, se je zgrudila pred njim na kolena in vzklila hitre, s pridušnim glasom:

— Ubij me!... Da! Za božjo voljo, daj mi umreti!

Miranov, ki je pravkar zamenjal poulično obleko z udobno domačo, je jemal Sonjine papirje iz listnice. Služabnika ni bilo noben — v sobi, kajti h grofu je smel edini Seme, je bil toliko obziren, da se je umaknil.

— Ubi vendar!... Je ponavljala Nadja vsa iz sebe, kajti iz soprogovih oči je žarela taka mržnja, da se ji je zdela hitra smrt boljše nego vse drugo. kar naj bi pričakovala od tega groznega človeka.

cskrbnih in raznih drugih zadevah. V slučajih potrebe bo poslujoči uradnik za stranke tudi osebno posredoval na pristojnih mestih.

Mestna zastavljavica. V torek, 12. t. m., se bodo od 9½ dop. do 1 pop. prodajale na javni dražbi dragocenosti, zastavljene meseca junija 1917 na zastavne listke serije 141 in sicer od št. 31.201 do št. 33.300.

Denarnica (črna) s približno 20 K vsebine je bila izgubljena pri večerajšnji prireditvi v gledališču Rossetti. Pošteno najditelj naj jo blagovoli proti nagradi vrni g. Pacor, ulica S. Giovanni št. 8. IV. nadstropje.

Semena. Tržaška kmetijska družba ima sedaj za kmetovalce na razpolago sledeča semena: raznovrstno zelje, peteršilj, raznovrstne salate, buče, zimski por. korenje, raznovrstne čebule, mesečne redkvice, polne redkvice, spinačo, kumare, ohrovt zeleno, kolerabice, krmilno peso, travno mesanico z deteljo itd. Osebe, ki potrebujejo ta semena, naj se oglašajo v uradu Tržaške kmetijske družbe, ulica Vienna št. 10. I.

Jugoslovanskemu klubu se doše sledeče izjave za deklaracijo: 1. 556 faranov župnije Poljane je navzile protigigantice različnih faktorjev podpisalo izjavo za deklaracijo ter izreklo zaupanje v delovanje Jugoslovanskega kluba. 3. Občinski zastop občin Višnjevski pri Celju se je v seli z dne 24. 2. 1918 izrekel soglasno za deklaracijo jugoslovanskega kluba ter izrekel njegovim članom popolno zaupanje. 9. Občinski odbor občine Sikele pri Plju se pridružuje z dopisom z dne 10. 2. 1918 deklaraciji jugoslovanskega kluba ter mu izreka zahvalo in zaupanje za njegovo doseganje delovanje. 4. V seli z dne 3. 2. 1918 se je občinski odbor občine Boračeva pri Ljutomeru soglasno izrekel za deklaracijo jugoslovanskega kluba. 5. 433 žen in deklet občine Zgonik pri Nabrežini se je izrekel z izjavo z dne 15. svečana 1918 za deklaracijo. 6. 251 mož in fantov ter 264 žen in deklet občine Logarovi pri Ljutomeru je podpisalo izjavo za malniško deklaracijo jugoslovanskega kluba. 7. Za izjavo jugoslovanskega kluba se je izrekel z dopisom z dne 28. 2. 1918 544 oseb-občine Mala Nedelja pri Ljutomeru. 8. Starešinstvo občine Breznja se v seli z dne 24. 2. 1918 sprejelo izjavo v kateri je izrekel popolnoma zaupanje jugoslovanskemu klubu. 9. Proč ga da zastavi vse svoje moči v dosegu te opravilne naše zahteve ter se izrekel za malniško deklaracijo. 9. Odbor občine Dole pri Litji se v seli z dne 13. 1. 1918 izrekel svoje soglasje z malniško deklaracijo jugoslovanskega kluba in povrh tega je se podpisalo 533 občanov iste občine enako izjavo ter jo vpsalo potom županstva jugoslovanskemu klubu, kateremu istočasno popolnoma zaupanje izreka. 10. Občinski odbor Novčerkov pri Celju je v svoji seli dne 2. 3. 1918 soglasno sklenil se pridružiti izjavi jugoslovanske deklaracije. 11. Katoliško kmetijsko bralno društvo v Starem trgu pri Slovencem Gradcu se je na svojem občnem zboru dne 24. svečana enoglasno pridružilo deklaraciji jugoslovanskega kluba, ter je izrekel popolno zaupanje poslanecem tega kluba osebno pa njegovemu načelniku dr. Korošcu. 10. Zeločimariji vseh kategorij nastaj Kolovče — Opatica 35 podpisov, Rakel 14 podpisov, Potočina 104 podpisov, Zagorje Sava 10 podpisov, Trbišče 52 podpisov, so se potom izjavo z dne 4. 3. 1918 izjavili solidarnim z malniško deklaracijo jugoslovanskega kluba, ker le v zjednjeni Jugoslaviji leži spas in boljša bodočnost Slovencev, Hrvatov in Srbov. 13. Občinski odbor žice pri Mariboru zahteva, da se prejšnolei združijo vsi Jugoslovani v samostojno jugoslovansko državo v smislu deklaracije jugoslovanskega kluba, ker vidi edino v tem rešitev slovenskega naroda. 14. Krajni solski svet Sv. Martin ob Paldi je v svoji redni seli dne 2. svečana 1918 soglasno sprejel predlog v katerem se pridružuje z navdušenjem malniški deklaraciji jugoslovanskega kluba in izreka zaupanje vsem poslanecem tega kluba. 15. Občinski odbor Pušenci pri Ormožu je sprejel v seli dne 17. 2. 1918 soglasno resolucijo za deklaracijo jugoslovanskega kluba, ter je izrekel klubu popolno zaupanje. 16. Občinski odbor občine Sv. Krištof pri Laskem je v seli dne 17. 2. 1918 enoglasno sklenil, da se pridruži deklaraciji jugoslovanskega kluba ter izreče temu popolno zaupanje. 17. Občinski odbor občine Kover na Gorenjskem je v seli dne 3. 2. 1918 enoglasno sklenil, da se pridruži deklaraciji jugoslovanskega kluba. 18. Potom upravnega odbora občine Nabrežina z dne 23. februarja 1918 je vpsalo 296 žen, deklet, mož in fantov iz Nabrežine izjavo v kateri izražajo, da se s celim srcem pridružujejo ideji nepozabnega dr. Kreka in malniški deklaraciji jugoslovanskega kluba za udeležbo slovenskega, hrvatskega in srbskega naroda. 19. Potom župnega urada Crnavora pri Plju je vpsalo 92 mož in mladenčev ter 242 žen in deklet trške občine Pluška gora izjavo v kateri se pridružujejo ključ trpežih milijonov po skorajnem miru, ne miru sile, ampak pravice, sporazumljenja in popolnega samoodločevanja vsem narodov. Daje zahtevo, da se prejšnolei združijo vsi Jugoslovani monarhije v smislu deklaracije jugoslovanskega kluba. 20. V seli dne 24. 3. je občinski odbor Moravče enoglasno sklenil izreči vsem poslanecem jugoslovanskega kluba popolno zaupanje in iskreno zahvalo za njihovo neumorno delovanje ter se pridružiti deklaraciji jugoslovanskega kluba. 21. Občine Zabovci, Bukovci, Pvenč, Markovci in Borovci pri Plju so enoglasno v svojih izjavah z dne 30. 1. 1918 izjavile pridružiti se deklaraciji jugoslovanskega kluba. 22. Občinski odbor Kanderš pri Litji je sklenil v seli dne 17. 2. 1918 pridružiti se malniški deklaraciji jugoslovanskega kluba ter mu zreči za neustrašeno poztvovalno delo svojo zahvalo. 23. Občinski zastop občine Roginšgorca pri Celju je v svoji seli dne 10. svečana soglasno sklenil, da odobrava malniško deklaracijo jugoslovanskega kluba ter mu izreka svojo zahvalo in zaupanje za doseženi odločni njegov nastop. 24. Člani načelstva in nadzornišva posojilnice na Frankolovem pri Celju ugovarjajo pri skupni seli dne 3. 3. najodločnejše proti neiznosni nadutosti Vsemencev, ki odrekajo vsem narodom razum sebe pravico do svobode in življenja. Pridružujejo se izjavi malniške deklaracije jugoslovanskega kluba in prosijo istega, naj se ne da pri obrambi pravic zatiranega jugoslovanskega prebivalstva oplašiti od nobenih groženj vsenemške besnosti in gluposti v svesti, da za njistoje kakor en mož vsi zavedni Jugoslovani.

PROSIMO SLOVENSkih, HRVATSKih IN ČESKih KNJIG ZA NAŠE RANJENE IN BOLNE JUNAKE TER ZA ONE V OKOPIH. — POŠLJEJO NAJ SE V

NARODNI DOM V TRSTU

(Dalia)

Češko Budjevička Restavracija (Bosakova) uzorna češka gostilna v Trstu se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska gostilna v slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI

se račna po 100. besedo
Mastne uskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 60 stotink.

Sadna drevesa: hruške cepljene nakutno, jablane, češnje in drugo drevo izbira e vrste prodaja Josip Strekelj v Komnu (Goriško). 3149

Uinske sode kupujem v vsaki množini. Plaćam jo najvišjih današnjih cenah. Znidetiš. Opine št. 456. 1877

Ureče vsake vrste kupuje Babić Franc. Molino grande 20. 1893

Od dunes najprej se prodaja v Hotelu Balka najboljšo ogniko pivo 187

Fotograf Anton Jerkič posuje v svojem ateljeu v Trstu. Via dello Posto št. 10. 40

Turid ALBERT FABER v Trstu ulica della Tesa št. 22

išče za takojšnjo izdelavo drv za kurjavo in oglja v cesarskih gozdih v Prestranku pri Postojni izvežbane oglarje ter drvarje. — Povprečni zaslužek znaša po storjenem delu 10—12 K na dan.

Pfaff stroj za šivanje in vezanje, prvi kom. št. 1200.

Saidel & Hoenmann in „Singer“ Rast & Gasser Bogata zaloga vseh potrebščin.

Mehanična delavnica za vsako popraviljanje.

— Trdika ustanovljena leta 1872. —

FRANCESCO BEDNAR Trst, ulica Campanila št. 19.

Trgovci in konsumna društva

ki reflektirajo na jamčeno pravi pralni prašek, torej na srečstvo, ki je v pravem pomenu besede nadomestilo mila, naj se takoj obrnejo na spodaj navedeni naslov. V zalogi imam le še 2 vagona t ga praška. Izpod 1000 kg se ne oddaja ali le v posameznih slučajih. EDVARD LACKNER, agentura Celje Koseggerring 7, II.

ZOBOZDRAVN K Dr. J. Čermák v Trstu, ulica Poste vecitje 12 vogal ulice delte Poste. Izdiranje zobov brez bolečin. — Plombiranje. — UMETNI ZOBJE

Veliko posestvo v Grijanu,

en kompleks, ob cest, sedem minut od postaje miramarske ali grilanske, na 22500 m² zemlje, 12000 m² vinogada s trtami najboljših vrst, krasna lega, najlepša stavbišča s kamnolomom na posestvu, z napelavo elektrike čez posestvo,

in vila z osmimi sobami

ter gospodarsko poslopje je pod zelo ugodnimi pogoji

na prodaj.

Pogoje se izve pri Kocjančiču Jerneju v Trstu, ulica Carintia 19, I.

KONJAK

destilliran iz vina lastnega pridelka. Pri oslabelosti od starosti in žledolnih težkočah je iz vina destilliran star konjak že stoletja znano preizkušeno okrepilo 12 let starega v 4 politrskih steklenicah pošljem franko za K 80, mlajšega 3 letnega čudovito bolečine tolažeče vdravalno sredstvo zoper trganje v udih, 4 politrške steklenice K 60. — Vino od 56 litrov naprej. — Beli riling K 4.80 in rdeči burgunder per l. K 5.20

GENEDIKT HERTL, veleposesnik

— v Trstu, ulica pri Končah Stalersko.

Iščem

OSKRBNIKA

(po možnosti oženjenega)

za malo posestvo v bližini Trsta (Žavlje)

Ugodni pogoji.

Ponudbe pod: I. G. na lns. oddelak Edinosti.

Kabaret-Varietè MAXIM

Trst - Via Stadion 10 - Trst

Odprt od 8½ zvečer naprej

Ustopnina K 2

Svečevansko gospodarsko društvo „Narodni dom“ Sv. Ivan pri Trstu išče izurjenega gostilničarja, cigar žena mora biti dobra kuharica. V restavraciji, h kateri spada prostoren vrt in dvorana, se prirejajo narodne veselice in zabave, kjer se mora mnogokrat sreči več sto gostom. — Kavejia in pogoji po dogovoru. Ponudbe z natančnim naslovom naj se pošiljajo na Svečevansko gospodarsko društvo „Narodni dom“ Sv. Ivan pri Trstu.

Proda se toaletno milo po K 1.80 in po K 4.80. Veliko tržaško sliadišče, Trig Pozzo del mare 3.

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5 (ustno posloplje)

Kapital in rezerva K 13,200.000.—

Filialke: Dunaj, Tebe, Praha, S. Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opotj, Split, Sionih, Zadar.

Vloge na knjižice 3½%, Vloge na knjižice

od dneva vloge do dneva vzlaga. Rentn. davek plačje banka od svojera. Obrestovanje vlog zatekocem in žiro a enu po dogovoru. Akreditivi čeki in nakaznice na vsa tu in inoveška tržišča. Kup je in praja: vrednostne papirje, re te, obligacije, zaslaivna pisma, priporočila, delnice, srečke, valute, delve, promese itd. Daje predupne na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. Safe Deposits. — Prodja srečk razredne loterije. Zavarovanje sakovrstnih papirjev proti kurzi iz u i, revizija zvečanja srečk itd. brez ačno Stavbni krediti, rom ours krediti. — Borana n r čla. — Inkaso. — Menjalnica. — Eskompt menie

Telefoni: 1463, 1793 in 2066.

Brzjavi: JADRANSKA

Uradne ure: od 9 do 1 popoldne

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu

Ulica Cassanum št. 11. Uradne ure od 9-1.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, srečke, tuje zlate in papirnaté novce in devize.

Daje predupne na vrednostne papirje in blago in izvršuje vse v bančno stroko spadajoče transakcije.

Vloge na knjižice obrestuje 4% netto

Vloge na tekoči in žiro-račun najboljše po dogovoru.

Obavija nakazila vojnim ujetnikom.

Poslovalnica c. kr. razredne loterije.

ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE

(Obšne zavarovalnice v Trstu). Ustanovljena l. 1831.

Zakladi za jamstvo dne 31. decembra 1914. K 480,984,533.23. Glavnica za zavarovanje življenja dne 31. decembra 1914: K 1,295,816,563. Plaćana povračila od leta 1831 do 31. decembra 1914 K 1,212,012,598.55.

S 1. januarjem 1907. je društvo uvelo za življenjski oddelak nove glavne pogoje police nadarjene največjo kulantnostjo.

Povdarjati je sledeče ugodnosti police:

I. Veljavnih takoj od izdajanja: a) brezplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vlogo, kadar mora zavarovanec štiti voljo službo, ako je vpisan v polah črne vojske. b) ako plača zavarovanec 10% od zavarovane svote, lahko obnovi polico, ki je izgubila veljavo vsled pomankljivosti plačevanja, samo da se plačevanje vrši v roku 6 mesecev po preteku roka.

II. Veljavnih po preteku 6 mesecev od izdajanja: a) zavarovanec more — ne da bi za to plačal posebne premije in brez vsake formalitete — potovati in bivati ne samo v celi Evropi, ampak tudi v kateri sibi oddeži čez vse sveta. (Svetovne police). Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi v slučaju, če pale zavarov. v dvehojh.

III. Veljavnih po preteku enega leta po izdajni police: a) zavarovanec se oprosti plačevanju za mešana zavarovanja v slučaju, da postane nesposoben za delo.

IV. Veljavnih po preteku treh let od izdajanja: a) Absolutna neizpodbidnost zavarovanja razun slučajja prevare. b) Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi ko bi zavarovanec umrl vsled samomora, ali poskušene samomora. c) Zavarovanec sme dvigniti posojila proti plačevanju 4½%, Društvo sprejema zavarovanje tudi za življenje, požar, prevažanje in ulom.